

KORKEAKOULUJEN LAADUNHALLINNAN SEURANTA- JA KEHITTÄMISSEMINAARI 31.10.2019 – KOOSTE RYHMÄTÖIDEN TULOKSISTA

Karvi järjesti 31.10.2019 Korkeakoulujen laadunhallinnan seuranta- ja kehittämisseminaarin. Tilaisuuteen ilmoittautuneilla oli mahdollisuus toivoa, mistä kolmannen auditointikierroksen malliin liittyvistä teemoista he haluaisivat seminaarissa keskustella. Ilmoittautuneilta saatiin yhteensä 36 aloitetta keskusteluteemoiksi. Näistä erottui viisi teemaa:

- Osallistava itsearviointiprosessi – miten aktivoida erityisesti opiskelijat ja sidosryhmät mukaan
- Yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen ja vaikuttavuuden johtaminen – tavoitteet ja mittarit
- Vertaisoppimisen organisointi – haasteet ja hyödyt
- Opiskelijapalauttejärjestelmät ja palautteen hyödyntämisen hyvät käytännöt
- Henkilöstön osaamisen kehittämisen tukeminen.

Ryhmätyöt toteutettiin viidessä rinnakkaisessa ryhmässä. Ryhmät saivat valita viidestä teemasta 2–3 eniten kiinnostavaa teemaa keskustelun kohteeksi ja tunnistaa niihin liittyviä haasteita sekä ratkaisuideoita.

Ryhmätyön tavoitteena oli, että korkeakouluilla on mahdollisuus vertaisoppia toisiltaan ko. teemoista kolmannen kierroksen auditointiin valmistautuessaan.

Seuraavassa on kooste ryhmätyössä tuotetuista näkökulmista. Karvi toivoo, että näistä vertaiskeskustelussa tuotetuista ideoista on hyötyä korkeakoulujen pohtiessa omia toimintamallejaan.

Ryhmätyön yhteydessä Karvi sai myös muutamia auditointimalliin liittyviä kysymyksiä. Niihin liittyvät vastaukset toimitetaan korkeakoulujen laatupäälliköille erikseen.

TEEMA 1: Osallistava itsearviointiprosessi – miten aktivoida erityisesti opiskelijat ja sidosryhmät mukaan

Mikä pohdituttaa? Mitä haasteita?	Ratkaisuideoita
Miten kaikki toimijat huomioidaan? Missä määrin heitä tulee osallistaa?	<ul style="list-style-type: none"> • Integroidaan olemassa olevaan toimintaan • Hyödynnetään valmiita foorumeita • Pitäisi olla jatkuvaa toimintaa • Opiskelijat mukaan jo suunnitteluvaiheessa • Sidoryhmät mukaan heille relevanttien teemojen kautta
Miten saada opiskelijat mukaan? Laajojen opiskelijaryhmien osallistuminen? Alumnien osuus?	<ul style="list-style-type: none"> • Opiskelijakunnat, ainejärjestöt mukaan organisoimaan • Sähköinen vaihtoehto osallistumiselle, esim. pelillistämiskäsitteet • Avoin kommentointikierros • Olemassa oleviin käytäntöihin liittäminen (esim. alumnit)
Miten organisoida itsearviointi kuormittamatta liikaa työyhteisöä? Mistä aikaa?	<ul style="list-style-type: none"> • Itsearviointi ja strategiatyö yhteen • Strategiatyöpajojen hyödyntäminen -> pyörää ei tarvitse keksiä uudelleen • Itsearviointikysymykset sisään vuosittaiseen kyselyyn – ei vain juuri auditoinnin edellä • Pitäisi olla osa arjen työtä; esim. asiat käsittelyyn osana vuosisuunnittelua ja raportointia
Miten motivoida osallistumista? <u>Hyöty</u> opiskelijoille?	<ul style="list-style-type: none"> • Viestintä, tutuksi tekeminen • Pitäisi myydä hyvänä asiana • Opiskelijoille opintopisteitä palautteen annosta
Auditointikäsitteistön avaaminen sidoryhmille ja opiskelijoille	<ul style="list-style-type: none"> • Laatu kieli opiskelijan (ja sidoryhmien) kielelle • Pelkistetty teksti; tarinat • Käsitteistön tuominen opintoihin • Useat väylät käyttöön, esim. sähköiset työalustat • Laadunhallinnan erottaminen toiminnan arvioinnista
Sisäiset arviointiryhmät ja -haastattelut osana itsearviointiprosessia	<ul style="list-style-type: none"> • Sisäisiin arviointiryhmiin mukaan korkeakoulun arviointiagentit • Arviointiryhmien kokoonpanossa myös sisäisen laatuverkoston hyödyntäminen • Opiskelijoiden pop-up-haastattelut (tehdään yllätysjalkautumisena opiskelijoiden keskuuteen; rento ja hauska haastattelu)

TEEMA 2: Yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen ja vaikuttavuuden johtaminen – tavoitteet ja mittarit

Mikä pohdituttaa? Mitä haasteita?	Ratkaisuideoita
<p>Miten määritellä vaikutukset ja vaikuttavuus? (HUOM! Vaikutukset ennen vaikuttavuutta)</p> <p>Vaikuttavuutta on monenlaista: kansallista ja globaalia</p> <p>Eri tieteenaloilla eri näkökulmat ja eri asiat keskiössä</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Korkeakoulun perustehtävä on tuottaa vaikuttavuutta • Keskustelu korkeakoulun sisällä -> tavoitteena konsensus korkeakoulun sisällä siitä, mitä vaikuttavuudella tarkoitetaan -> erilaisten alakohteisten näkemysten yhteensovittaminen • Kartoitetaan sidosryhmien vaikuttavuusodotuksia ja osallistetaan sidosryhmien edustajia määrittelemään korkeakoulujen vaikuttavuutta • YVV:n ymmärtäminen yhteiskuntapoliittisten tavoitteiden kautta • Tehdään strategiset valinnat -> valitaan vahvuusalat • Tavoitellut vaikutukset ja vaikuttavuus osaksi strategiaa + mittarien laadinta • Verkostojen haltuun otto ja johtaminen
<p>YVV:n vaikuttavuuden muotojen määrittely?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tutkimuksen + koulutuksen vaikutus = yhteiskunnallinen vaikuttavuus? • Vaikuttavuuden integrointi osaksi perustehtäviä: koulutus, tutkimus/TKI, yhteiskunnallinen vuorovaikutus ja vaikuttavuus (+ taiteellinen toiminta)? • Tutkimuksen arviointi: vuorovaikutussuhteiden analysointi + arviointi = vaikuttavuuden arviointia
<p>Miten mitata vaikuttavuutta – oikeiden mittarien löytäminen on haasteellista</p> <p>YVV:n todentaminen?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Arvontuottomalli – panos/tuotos • Output-/impact-mittarit -> oleellista, mitä muutoksia on tapahtunut (tällä hetkellä output-mittarit hallitsevat liiaksi) • Kattava ja hallittava mittaaminen • Vaikuttavuusketju -ajattelu • Narrative numbers • Kehityssuuntien tarkastelu • Mahdollisia mittareita <ul style="list-style-type: none"> ○ Koulutukseen haku/valintakriteereissä mukana vaikuttavuuskriteeri, opinnoissa eteneminen ○ Työllistyminen keskeisenä koulutuksen vaikuttavuuden mittarina? -> Työllistyneet/työttömät -> työllistyminen eri toimintasektoreille jne.

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Tutkimus-/TKI-hankkeet alueittain (kv./kansallinen/alueellinen taso) ○ Asiantuntijana toimiminen, lausunnot ○ Yritysyhteistyö ja kumppanuudet ○ Tilojen yhteiskäyttö, vuokraaminen ● Mittariston testaaminen ja kehittäminen ● Ekosysteemi-ajattelu ● HUOM! Korkeakoulujen kontekstit erilaiset (esim. alueella toimivat suur- ja pk-yritykset, aluekehitysrahoitus jne.) -> tunnistetaan ne tekijät, joihin yo/amk voi vaikuttaa (ja ne, joihin ei voi)
<p>Kenen tehtävä on vaikuttaminen?</p> <p>Osaamisen ja tiedon koordinointi ja hallinta korkeakoulun sisällä?</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Yksilön rooli näkyväksi vaikuttavuuden tuottamisessa: esim. julkaisut ● Vaikuttavuus palkitsevammaksi henkilöstölle ● Vaikuttavuuden tuominen osaksi urapolkumallia (esim. tutkijan urapolku, opettajan urapolku jne.) ● Vaikuttavuusnäkökulma esille asiantuntijoiden rekrytointivaiheessa
<p>Vaikuttavuuden johtaminen?</p> <p>Milloin tuloksia saadaan esiin, missä kohtaa?</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● YVV-johtamisesta systemaattisempaa (nyt YVV-johtaminen on hajautettu organisaatioissa) ● Vaikuttavuuskampanjat (esim. politiikoihin vaikuttaminen) ● Oleellista konkreettisten vaikuttavuustoimien lisäksi päätöksentekoprosessit + toimiva sisäinen ja ulkoinen vuorovaikutus + kehittämistyön jatkuvuuden takaaminen ● Suomen Akatemian Tieteen tila on yksi konkreettinen työkalu ● YVV-kehittämistyö on haastavaa mutta hyödyllistä ja mielenkiintoista

TEEMA 3: Vertaisoppimisen organisointi – haasteet ja hyödyt

Mikä pohdituttaa? Mitä haasteita?	Ratkaisuideoita
<p>Miten löytää sopiva ja luotettava kumppani vertaisoppimiselle?</p> <p>Rankingit valintaperusteena?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mietitään, keneltä voidaan oppia eniten • Tarkastellaan, kenen kanssa jo tehdään yhteistyötä <ul style="list-style-type: none"> ○ Hyödynnetään pitkäkestoisia kumppanuuksia ja/tai ○ Muutoinkin tehtävää strategista yhteistyötä • Tai luodaan uusi pitkäkestoinen kumppanuus, joka käynnistyy auditointiin liittyvästä vertaisoppimisesta • ”Paketointi” – auditointi osa kumppanuutta • Jos entuudestaan tuttu kumppani, aikaa säästyy esittäytymiseltä
<p>Miten valita vertaisoppimisen kohde (eli kehittämisteema)?</p> <p>Täysin uusi aihe vai vanha tuttu?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vertaisoppimisen kohteen tulisi tukea kummankin osapuolen strategisia tavoitteita • Oltava entuudestaan riittävän tuttu aihe osallistujille -> päästään syvemmälle • Riittävän suppea ja tarkka teeman rajaus
<p>Miten motivoida toinen osapuoli, jolle vertaisoppiminen ei ole osa ulkoista auditointia?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Strategisessa kumppanuudessa kummallakin on motivaatio olemassa • Tunnistetut haasteet -> yhteinen päämäärä • Tärkeää on luoda win-win -tilanne -> molempien saatava hyötyä • Keskustellaan etukäteen, mitä syntyy vertaisoppimisen tuloksena • Ei tehdä mitään turhaa -> kumppanuuden raportointi • Johdon sitoutuminen ja tuki kummassakin organisaatiossa keskeistä
<p>Miten organisoida vertaisoppimisen vierailut ja muut tekemiset onnistuneesti?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tavoitteet, osavaiheet ja vastuut sovittava tarkoin etukäteen • Jos vierailuja ja vastavierailuja, agendat valmisteltava yhdessä • Johdolta riittävät resurssit (henkilöstö, vierailut, matkat, raportointi) • Oikeutus käyttää työaikaa vertaisoppimiseen • Osallistuville opiskelijoille opintopisteitä

TEEMA 4: Opiskelijapalautejärjestelmät ja palautteen hyödyntämisen hyvät käytännöt

Mikä pohdituttaa? Mitä haasteita?	Ratkaisuideoita
Miten kasvattaa vastausprosenttia?	<ul style="list-style-type: none"> • Palkataan henkilö soittamaan (kandipalaute)
Miten huolehtia siitä, että opiskelijat saavat palautetta palautteestaan (vastapalaute)?	<ul style="list-style-type: none"> • Vastapalautteen käyttöönotto • Opiskelijapalaute ja vastaukset intraan (keskeiset) • Kerrotaan mitä palautteen pohjalta on tehty
Miten opettajat sitoutetaan keräämään ja hyödyntämään palautetta?	<ul style="list-style-type: none"> • Uutiskirje opettajille – vinkit miten palautetta voi kerätä (aktivointi) • Hyödyntämisen esimerkkejä yhteiseen tietoisuuteen • Palautteen yhteys mittareihin